

Dosarul nr. 3ra-1253/2018

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Ciumac)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Iuri Olihnovici,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Olihnovici
împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, intervenient accesoriu
Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la obligarea reexaminării dreptului
la pensie și încasarea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Iuri Olihnovici și menținută hotărârea din 20 martie 2018
a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2017 Iuri Olihnovici a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, intervenient accesoriu
Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la obligarea reexaminării dreptului la
pensie și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 25 iulie 2017 a depus o cerere către Casa
Teritorială de Asigurări Sociale, sect. Rîșcani cu privire la reexaminarea drepturilor
la pensie, în legătură cu faptul că a continuat să activeze după realizarea dreptului la
pensie pentru limită de vârstă.

Prin răspunsul nr.6125 din 16 august 2017 Casa Teritorială de Asigurări Sociale
sect. Rîșcani a refuzat efectuarea reexaminării drepturilor la pensie.

Astfel, reclamantul la 01 septembrie 2017 a depus cererea prealabilă nr.0-1643
prin care a exprimat dezacordul cu răspunsul nr.6125 din 16 august 2017 al Casei
Teritorial de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, considerând că la emiterea acestuia,
organul emitent i-a încălcat dreptul prevăzut de art.33 alin. (1) lit.c) din Legea nr.156
din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, a manifestat lipsă de
imparțialitate, a încălcat grav normele art.47 din Constituția Republicii Moldova.

A relatat reclamantul că dreptul la pensie pentru limită de vârstă a parvenit la 30 iunie 1988, dar din motiv că a fost atașat de profesia sa și, având un mod de viață activ a continuat să muncească și după realizarea dreptului la pensie. Activând în câmpul muncii după realizarea dreptului la pensie, stagiul de muncă a sporit și astfel a însumat mai multe perioade contributive.

A menționat că confirmarea acumulării suplimentare a stagiului de muncă după realizarea dreptului de pensionare din 30 iunie 1988 reprezintă înscrisurile din carnetul de muncă eliberat la 01 mai 2004, conform cărora se adeverește suplimentar un stagiul de muncă pe perioada 01 iunie 2004 – 23 ianuarie 2017.

Totodată a indicat că a activat în perioada 01 ianuarie 1994 – 01 mai 2004, fapt confirmat prin certificatul nr.727 din 04 iunie 2004 privind achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat, eliberat de Casa Teritorial de Asigurări Sociale, sect. Rîșcani.

Astfel, consideră reclamantul că Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani prin refuzul de a reexamina perioadele contributive achitate după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă, a instituit o discriminare față de reclamant care a activat în câmpul muncii până la 01 ianuarie 2017.

De asemenea a mai susținut Iuri Olihnovici că Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani prin acțiunile abuzive i-a încălcat dreptul la un trai decent, or, destinația contribuțiilor achitate fondului social din salarii au scopul asigurării unui sistem de pensii echitabile care să garanteze un trai decent pentru beneficiarii de pensii.

Solicită obligarea efectuării reexaminării dreptului la pensie dobândită în conformitate cu prevederile art.33 alin. (1) lit.c) cu includerea calculelor prevăzute de art.16 alin. (2) al Legii nr.156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 de lei.

Prin hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 17 aprilie 2018 Iuri Olihnovici a declarat apel împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Iuri Olihnovici și s-a menținut hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 16 iulie 2018 Iuri Olihnovici a declarat recurs împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, menționând că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constate și elucidate pe deplin.

A relatat că atât instanța de apel cât și prima instanță au indicat un pârât necorespunzător, deoarece Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani nu are personalitate juridică, astfel că era în imposibilitatea de a participa ca pârât și urma să participe Casa Națională de Asigurări Sociale.

Consideră că atât Constituția Republicii Moldova cât și legislația națională stabilesc că fiecare persoană are dreptul la pensie pentru limita de vârstă, mărimea

căreia se calculează reieșind din perioadele de activitate, funcția deținută, locul de muncă. Deci fiecare persoană are dreptul la pensie în mărimea corespunzătoare muncii depuse.

A mai invocat că dacă persoana a continuat să presteze munca după acordarea dreptului la pensie, a continuat să achite cotizații lunar în fondul pensii, atunci această persoană are dreptul la recalcularea pensiei stabilite cu includerea perioadei de activitate integrală inclusiv și după acordarea dreptului la pensie.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 30 mai 2018.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel la 19 iunie 2018, fapt confirmat de primul în cererea de recurs.

Astfel, recursul, declarat la data de 16 iulie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de către Iuri Olihnovici și va menține decizia instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art.118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art.130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Înaintând cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale, Iuri Olihnovici a solicitat obligarea reexaminării dreptului la pensie și încasarea prejudiciului moral.

Fiind investită cu judecarea acțiunii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și respingerea acesteia.

Examinând apelul declarat de Iuri Olihnovici, instanța de apel l-a respins și a menținut hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții de Supreme de Justiție, studiind materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată

de către instanțele ierarhic inferioare este una corectă rezultând din următoarele.

Materialele cauzei denotă că la 25 iulie 2017 Iuri Olihnovici prin cererea nr.5146 a solicitat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani reexaminarea drepturilor la pensie pentru limită de vârstă, în legătură cu faptul că a continuat să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limita de vârstă.

Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani prin răspunsul din 16 august 2017 a respins cererea lui Iuri Olihnovici cu privire la reexaminarea dreptului la pensie, din motiv că în conformitate cu art.33 al Legii nr.156 din 14 octombrie 1998, reexaminarea deciziei de stabilire a pensiei poate avea loc doar în cazul apariției de noi circumstanțe la momentul stabilirii pensiei.

La 01 septembrie 2017 Iuri Olihnovici s-a adresat cu cerere prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat efectuarea recalculării pensiei dobândite în conformitate cu prevederile art.33 alin. (1) lit. c) și conform art.16 alin. (2) din Legea nr.156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii.

Prin răspunsul din 05 octombrie 2017 Casa Națională de Asigurări Sociale a refuzat recalcularea pensiei lui Iuri Olihnovici.

Conform art.33 din Legea nr.156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii (cu modificările ulterioare, în vigoare din 01 ianuarie 2017) reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul: a) apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie; b) transferării la altă categorie de pensie; c) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă.

Conform art.33 alin. (4¹) din aceeași lege, pensionarii care activează sau au activat în câmpul muncii după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă în condițiile prezentei legi pot solicita reexaminarea pensiei nu mai des decât o dată la doi ani, cu condiția că pensia calculată conform formulelor din anexe, părți integrante ale prezentei legi, este mai mare decât pensia aflată în plată.

Art.VIII alin. (3) din Legea nr.290 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, stabilește expres că în partea ce ține de art.33 alin. (1) lit.c) și alin. (4¹) al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 se vor aplica în cazul pensiilor pentru limită de vârstă stabilite începând cu 01 ianuarie 2017.

Respectiv, reexaminarea drepturilor la pensie persoanelor care activează sau au activat în câmpul muncii cel puțin 2 ani după realizarea dreptului la pensie, se va aplica în cazul pensiilor pentru limită de vârstă stabilite începând cu 01 ianuarie 2017.

Prin urmare, reieșind din faptul că Iuri Olihnovici de la 30 iunie 1988 (la împlinirea vârstei de 50 de ani) beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, stabilită în condiții avantajoase în corespundere cu prevederile legislației de pensionare al fostei URSS, în vigoare până la 01 ianuarie 1992, solicitarea acestuia cu privire la reexaminarea drepturilor la pensie nu cade sub incidența art.33 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998, or, prevederile art.33 alin. (1) lit.c) se vor aplica doar în cazul pensiilor pentru limită de vârstă stabilite începând cu 01 ianuarie 2017.

Totodată, este de menționat că persoanele cărora le-a fost stabilit dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condițiile Legii nr.156 din 14 octombrie 1998, până la modificările din 01 ianuarie 2017, au dreptul la reexaminarea pensiei doar în cazul

aparitiei unor noi circumstanțe ce au avut loc până la acordarea dreptului la pensie.

Mai mult, art.33 alin. (2) din Legea bnr.156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, stabilește că reexaminarea drepturilor la pensie în cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) se efectuează și pentru pensionarii care și-au realizat dreptul la pensie până la 1 ianuarie 1999, dar numai la prezentarea documentelor ce confirmă stagiul de cotizare.

Însă, în cazul din speță, Iuri Olihnovici nu a prezentat documente care ar dovedi apariția unor circumstanțe noi ce ar fi avut loc până la acordarea dreptului la pensie.

În acest sens, are relevanță și decizia Curții Constituționale nr.18 din 16 februarie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a art.33 alin. (1) lit.a) din Legea nr.1546 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, prin care Curtea a respins excepția de neconstituționalitate a art.33 alin. (1) lit.a) care prevede dreptul la recalcularea pensiei doar în cazul apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare și venitul asigurat ce au avut loc până la acordarea dreptului la pensie.

Este cert că stagiul de cotizare acumulat de Iuri Olihnovici după stabilirea pensiei pentru limită de vârstă nu mai poate influența asupra cuantumului pensiei și prin urmare nu constituie temei de reexaminare a dosarului de pensionare.

Astfel, instanța de recurs reține că concluziile instanțelor inferioare cu privire la respingerea cererii lui Iuri Olihnovici de reexaminare a dreptului la pensie pentru limită de vârstă sunt întemeiate.

De asemenea se atestă corectă și alegația primei instanțe și a instanței de apel referitor la respingerea cerinței lui Iuri Olihnovici cu privire la încasarea prejudiciului moral, or, odată ce pretenția recurentului cu privire la obligarea reexaminării dreptului la pensie pentru limită de vârstă nu are temei juridic, nu poate fi încasat nici prejudiciul moral.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că a participat un pârât necorespunzător și anume Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Râșcani pe când urma a participa Casa Națională de Asigurări Sociale, deoarece din materialele cauzei rezultă contrariu.

În consecință, Colegiul consideră că instanțele ierarhic inferioare corect au concluzionat asupra netemeinicii pretențiilor din cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Olihnovici rezultând din probele administrate la speță în raport cu circumstanțele cauzei și normele de drept material și procedural aplicabile litigiului dedus judecătii.

În această ordine de idei, Colegiul reține că în cadrul judecării cauzei, instanța de apel a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 CEDO.

În circumstanțele de fapt și de drept menționate și având în vedere faptul că instanța de apel la adoptarea actului de dispoziție contestat a aplicat și interpretat corect normele de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă și verificarea suplimentară a anumitor dovezi nu este necesară, Colegiul civil, comercial și de

contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art.445 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Iuri Olihnovici.

Se menține decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Olihnovici împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la obligarea reexaminării dreptului la pensie și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Galina Stratulat